

SUUNNITELMAN YLEISKUVAUS

Hämeenlinnan kantakaupunki laajenee luontevasti Asemanseudun alueelle, jolle muodostuu selkeä oma kaupunginosan luonne ja tunnelma. Uusi kaupunkirakenne on ketju kortteleita, jotka kietoutuvat vanhan Mensan tehtaan ympärille. Korttelit muodostavat samanaikaisesti yhtenäistä kaupunkisilhuettia ja kaupunkimaista katutilaa sekä avautuvat vaihtelevasti ympäröiviin viheralueesiin. Alueen pääasiallisina rakennusmateriaaleina käytetään rouhean punatiilen erilaisia savyjä ja tekstuureja.

ASUMINEN

Asemanseudun yksi tärkeimmistä ajatuksista on ollut ranta- ja viheralueiden kietoutuminen kortteleiden sisään. Asunnot avautuvat vihreään avoimeen ranta- ja puistomaisemaan tai kaupunkimaisille sisäpihoille ja taskupuistoihin. Alueella on kolme erilaista uutta asumisen elementtiä: ketju, tornit ja maamerkki.

Ketjukorttelit muodostavat suurimman osan alueen rakentamisesta. Alue pilkkoutuu pienemmiksi polveilevan rakennusrintaman synnyttäessä asukkaiden omia puistotaskuja ja kaupunkimaisia sisäpihoja. Ketjussa kertautuvat toteutusyksikkönä lamelli- ja kulmarakennukset, mutta materiaalien, värien, aukotusten sekä massoittelun muutoksilla saavutetaan vaihtelevuutta. Kerroskorkeus on neljä ja itäpuolen korttelissa 3-5 kerrosta. Aluetta kiertää 2-3 kerroksinen yhtenäinen tiilinen ketjukortteleiden parvekevyöhyke, jota korostetaan ylempien kerrosten sisäänvedetyillä terasseilla sekä erkkereillä ja parvekenopoilla. Sisäänvedetyt ylimmät kerrokset yhdistävät polveilevaa rakennusmassaa, ja tuottavat ylemmille kerroksille erityislaatuisen identiteetin "loft" –tyyppisenä terassiasuntoina. Maantason asunnoille tehdään omia asuntopihoja, kun se on mahdollista. Sisäpihat ovat yksityistä tilaa ympäröivää katutasoa ylempänä, ja osa autopaikoituksesta on sijoitettu pihakannen alle ja osa maantasoon.

Tornikorttelit muodostavat pääkadulle ympärikierrettävän ja tunnistettavan ytimen. Keskuskortteleiden korkeampi rakentaminen näkyy ja näkee ketjukortteleiden ylitse. Tornit ylimmät kerrokset porrastuvat sisäänvedetyillä terasseilla ja asuntojen parvekevyöhykkeet avautuvat ketjukortteleiden yli maisemaan. Pistetalot kytkeytyvät katutasossa yhteis-, työ- ja varastotilojen jalustaksi, joka samalla muodostaa katutasosta nousevan yksityisen pihatilan. Autopaikoitus on sijoitettu maantasoon vinopysäköintinä (merkityille paikoille) korttelia ympäröivällekadulle.

Maamerkkirakennus on alueen näkyvä portti. Pistemäinen kerrostalo on sijoitettu pysäköintilaitoksen korttelialueen viereen, jotta ne yhdessä muodostaisivat tasapainoisen kokonaisuuden ja alueen julkisivun radalle ja aseman suuntaan. Kaupan palveluita ja liikerakentamista on pysäköintitalon sekä maamerkkirakennuksen katutasossa. Hämeentien päätteeksi nousee maamerkkirakennuksen porrastuva ja kapea pääty.

VIRKISTYSALUEET JA JULKINEN TILA

Vanajaveden ranta ja sen ympäristö on käsitelty luonnonmukaisena viheralueena, joka on oleellinen osa seudullista virkistyreittiä ja kaupunkipuistoa. Ulkoiluakseli jatkuu Asemanseudun alueelle muodostaen paikallisen kokonaisuuden, jonka varrelle sijoittuu virkistäytymistä, kulttuuria sekä liikuntotoimintoja. Se toimii myös ihanteellisena alueen lähiliikuntapaikkana, johon yhdistetään peli- ja leikkikenttiä. Maisemasuunnittelun tarkoituksena on säilyttää alueen tai'anomainen tunnelma ja tuoda liikunta- ja ulkoilureitit alueelle hienovaraisina polkuina ja pitkospuina. Vanajaveden varteen tehdään esteetön kulkuosuus sekä laitureita, joissa pääsee veden äärelle.

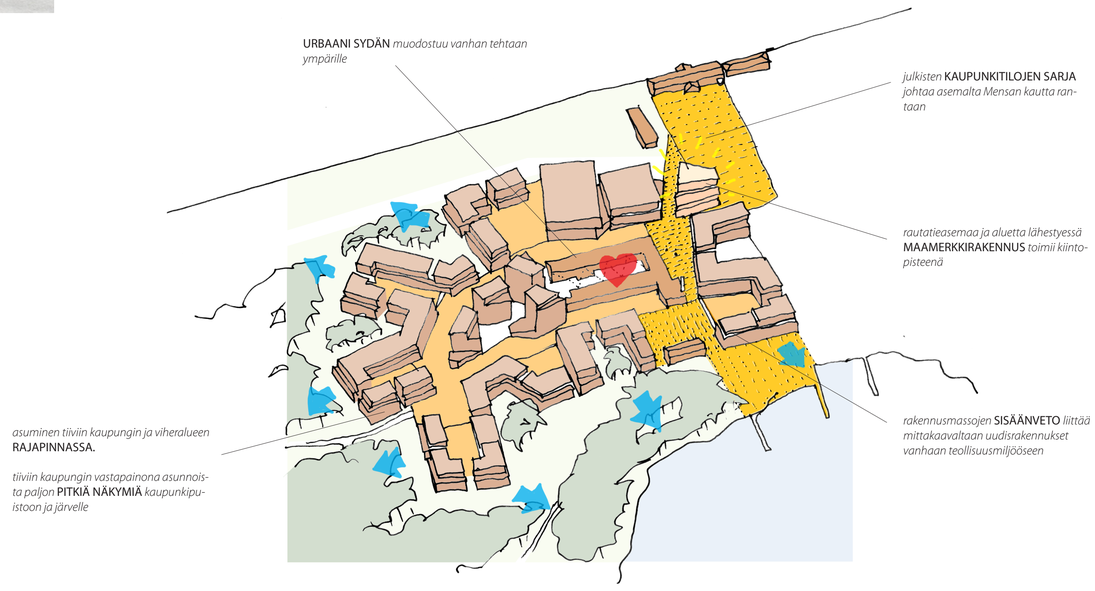
Sadevesien tulvahuippujen hallinta tapahtuu viherrakentamisen avulla sekä hulevesijärjestälmällä. Hulevesien imeyttäminen tapahtuu viheralueilla sekä kortteleiden sisäpihoilla. Hulevesien johdatus muodostaa näkyvän aiheen korttelikadulla.

Suojellun vanhan tehtaan ympäristö muodostaa kaupunkimaisen ytimen, joka yhdistyy tiilipintaisten aukioiden sarjaan. Rautatieasemalta Mensan sisäänkäyntiä ja Vanajavettä kohti johtava kulttuuriakseli on ajanviettopaikka ja aukioiden kanssa muodostavat elävää kaupunkitilaa. Sitä reunustavat työhuonetilat, kahvilat ja lähikaupat.

Julkiselle taiteelle on osoitettu paikka maamerkkikorttelin eteen sekä Mensan kulttuuritalon yhteyteen aukiolle. Aseman edusta-aukio on tehty vanhoista ratapölkyistä, jotka ovat sovitettu ratakiskojen väliin samaan tasoon. Yksi radoista jatkuu rautatieaseman edestä aina Vanaveden rantaan. Tällä rataosuudelle liikennöi vapaasti käytettävä resiina, jolla voi kulkea asemalta Mensan kulttuuritehtaalle ja rantaan uimaan. Resiinasta tulee Asemanseudun oma symboli.

Kortteli No	Kortteli	P maantasossa	P pihakannen alla	P-talo
1 kerrosmäärät	IV			
as. kerrosalat	7800			
pysäköintitarve	65		36	
2 kerrosmäärät	IV			
as. kerrosalat	6800			
pysäköintitarve	57		26	
3 kerrosmäärät	IV			
as. kerrosalat	6200			
pysäköintitarve	52	14	33	
4 kerrosmäärät	IV			
as. kerrosalat	5100			
pysäköintitarve	43	14		
5 kerrosmäärät	III-IV			
as. kerrosalat	5000			
pysäköintitarve	42	34		
6 kerrosmäärät	VI-IX			
as. kerrosalat	9100			
pysäköintitarve	76	43	6	
7 kerrosmäärät	III-V			
as. kerrosalat	12100			
pysäköintitarve	101	16	50	
8 kerrosmäärät	IX			
as. kerrosalat	3200			
pysäköintitarve	27			
9 kerrosmäärät	IV-V			
liiketilaa	500			
pysäköintitarve	8			600
10 kerrosmäärät	IV			
as. kerrosalat	6000			
pysäköintitarve	50	30		
11 kerrosmäärät				
liiketilaa	3000			
pysäköintitarve	50			
Asuinrakentaminen yht.	**61300**			
Alue 2	31300			
Alue 3	30000			

Autopaikkatarve yhteensä	569
Asuinalueen pysäköinti	
maantasossa	151
pihakansien alla	151
P-talossa (30% vuorottaisp.)	198
liityntäpysäköintialueella	20
Autopaikat yhteensä	**520**
Muu alueen pysäköinti	
P-talo	600
Liiketilojen pysäköinti P-talossa	58
Katujenvarsilla lyhytaikaistapysäköintiä	23
Asema-aukiolla saattoliikenteelle	20

asemapiirros 1:1000

aluejulkisivu A - A 1:1000

HÄMEENLINNAN ASEMANSEUDUN
ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILU

“svengaillaan”

TOTEUTUS

Korttelirakenne muodostuu joustavasti tulevaisuuden tarpeiden mukaan ja mahdollistaa monipuolisen rakentamisen. Tärkeinä ohjaavina tekijöinä on korttelin rakentamisen tehokkuus sekä selkeä raja yksityisen ja julkisen katualueen välillä.

Olemassa olevaa infrastruktuuria hyödynnetään mahdollisimman paljon. Mensan toiminta aloitetaan sekä alueen muut vanhat rakennukset annetaan väliaikaiskäyttöön. Paikalliset asukkaat voivat toteuttaa alueella kaupunkia elävöittäviä ideoitaan. Vanhoja rakenteita voidaan hyödyntää maksimaalisesti siirtymäaikana. Mensan tehdas on potentiaalinen tila, joka voi toimia monenlaisena kasvualustana erilaisille harrastelijaryhmille tai taiteilijoille sekä kaupan palveluille. Alueelle syntyy tarinoita, jotka liittyvät historiaan sekä alueen persoonalliseen henkeen, ja saa sinne muuttavat tuntemaan yhteenkuuluvuutta. Asemanseudun ydin palveluineen voi alkaa toimimaan heti ja muuntuminen asuinalueeksi tapahtuu vähitellen. Joustava toteutuspolku johtaa vähitellen toteutuneeksi kaupungiksi, jossa on ajallisia kerrostumia.

MENSA PALVELUIDEN YTIMENÄ

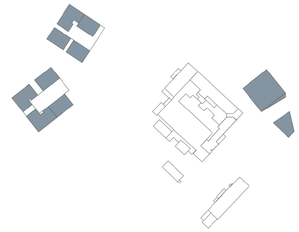
Alueen vanhat rakennukset toimivat jatkossa liikerakennuksina tai julkisina yhteisrakennuksina. Vanhasta suojellusta tehtaasta kehitetään Mensan kulttuuritehdas, joka on sekoitus kulttuuritoimintoja, urheilua, kaupallisia palveluja. Tulevaisuuden Asemanseutu tunnetaan alueella viihtyvistä freelance –tietotyöläisistä ja alueen vireästä yritystoiminnasta. Korttelikadun ja aukioiden varteen sekä Mensan kulttuuritehtaaseen varataan tilaa mikroyrittäjyyden tarpeisiin. Tiivis kaupunkirakenne ja nopeat jalankulkuyhteydet tuovat asiakasvirrat katuja reunustavien työhuonetilojen ja ammatinharjoittajien ulottuville. Tehdasmiljööseen sopivat esimerkiksi lähiruokaan ja hyvinvointiin keskittyvät toimijat sekä ravintolat ja kahvilat. Kaupunki voi tukea omalta osaltaan erilaisten ammatinharjoittajien sijoittumista. Esimerkiksi paikalliset korttelilääkärit voisivat hoitaa osan terveyskeskusten potilasvirrasta. Kiinteistönhuollon tasoa voi parantaa osoittamalla kaavassa jokaiselle korttelille ns. talonmiehen asunto.

Mensa on Asemanseudun keskeinen kohtaamispaikka, ja sen toiminta tuo ihmisiä kauempaa tutustumaan taiteeseen, urheilemaan tai harjoittelemaan musiikkia. Vertailukohtana voidaan pitää esimerkiksi Helsingin Suvilahtea tai Teurastamoa. Päivittäistavarakauppa toimii maamerkkirakennuksen ja pysäköintilaitoksen välisellä kauppakujalla, jolloin se johdattaa asiakasvirtoja alueelle.

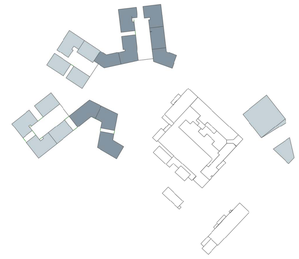
Entisen autotalli, pesuhuoneen ja asuinrakennuksen tiloista kunnostetaan asukkaiden käyttöön Rantamakasiini, jossa on kerho, harraste- ja kokoustilojen lisäksi korttelisauna sekä pieni rantakahvila. Sen vieressä korttelin maantasossa on mahdollisen päiväkodin tilavaraus.

Alueen kortteleita yhdistää polveileva korttelikatu, joka mahdollistaa kortteleiden yhteisten tilojen levittäytymisen ja yhdistymisen katutilaan. Asukkaille korttelikatu näyttäytyy puiston, kävelykadun ja bulevardin yhdistelmänä. Katutilaa käytetään lasten ja nuorten leikkeihin tai yhteistoimintoihin. Niihin voidaan myös yhdistää taloyhtiöiden työpajoja tai muita asukkaiden ideoimia toimintoja.

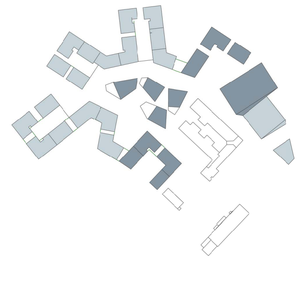
vaihe 1.
- Maamerkkikortteli toimii uuden kaupungin osan alkuna.
- Pysäköintilaitoksen ensimmäinen osa liityntäpysäköintiä varten, asukaspysäköinti pääosin väliaikaisissa maantasopysäköinneissä.
- Ensimmäiset asuinkortteli rakentuvat talo kerrallaan.
- Mensan kehittäminen aloitetaan. Myöhemmin purettavissa tehdasrakennuksissa väliaikaista käyttöä

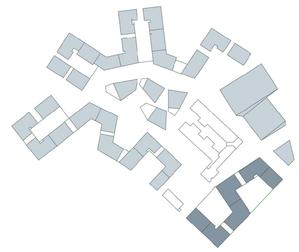
vaihe 2.
- Asuinkortteleiden rakentaminen jatkuu

vaihe 3.
- Tornikortteli ja sen lähikorttelit rakennetaan.
- Pysäköintilaitoksen toinen vaihe rakennetaan ja väliaikaiset pysäköintikentät poistetaan.
- Mensasta puretaan väliaikaiskäytössä olleet osat.

vaihe 4.
- Viimeinen asuinkortteli rakennetaan.
- Väliaikaiskäytössä ollut varastorakennus puretaan

alueleikkaus B - B 1:1000

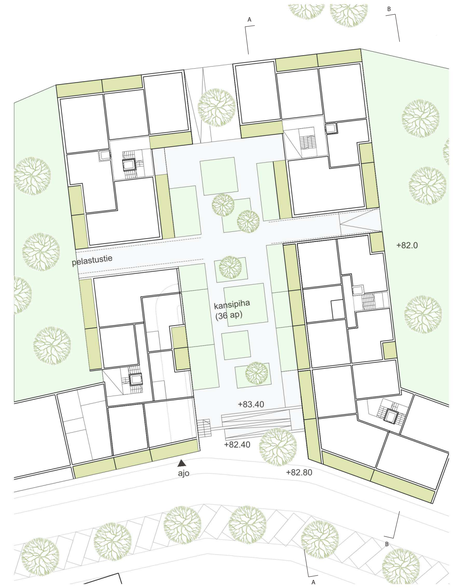

alueleikkaus C - C 1:1000

HÄMEENLINNAN ASEMANSEUDUN
ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILU

“svengaillaan”

ketjukortteli pohjapiirros1:500

ketjukortteli julkisivuote etelään1:500

ketjukortteli leikkaus A - A 1:500

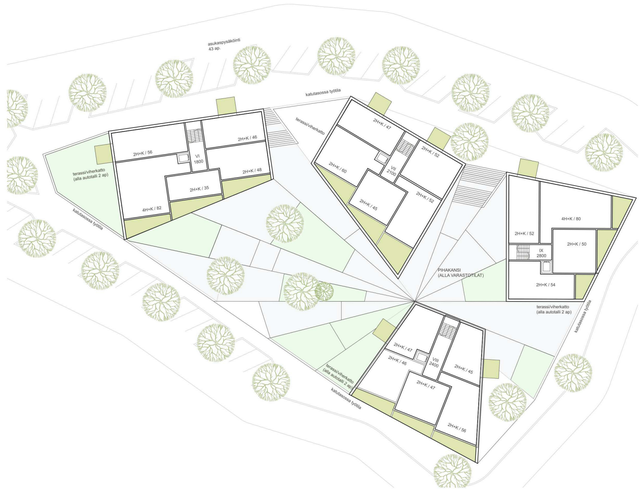

ketjukortteli leikkaus B- B 1:500

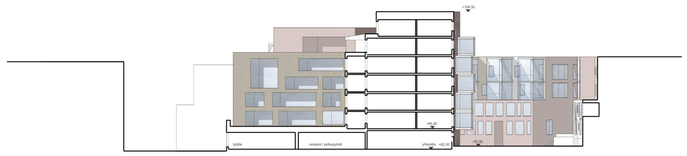
HÄMEENLINNAN ASEMANSEUDUN
ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILU

“svengaillaan”

tornikortteli pohjapiirros1:500

tornikortteli leikkaus1:500

tornikortteli julkisivuote 1:500

HÄMEENLINNAN ASEMANSEUDUN
ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILU

“svengaillaan”

20 ap.
asukkaiden käyttöön
80 ap.
kansipiha
36 ap.
kansipiha
36 ap.
asukaspysäköinti
63 ap.
30 ap.
PYSÄKÖINTILAITOS
600 ap.
polkupyöräpysäköitua
tiivistä pohjoi
500 pp
2 ap.
14 ap.
2 ap.
2 ap.
kansipiha
33 ap.
14 ap.
34 ap.
16 ap.
kansipiha
50 ap.
Hämeentie
Hämeentie
Hämeentie